

Neambiciozna stavba v sonovah nastala verjetno konec 16. stol. ter predelana v 17. ~~stl~~ in 18. stol. Na dvorišču polkrožen portal z letnico F 1680 K, nad njim pa plošča z napisom:

Rregl FREGL

15 W 99

V veži je 1 baročni portal in portal iz l. 1879. Na SE strani je kapelica ki je bila posvečena sv. Marburgi (Valburgi?). Ta je danes spremenjena v pralnico. Po svojem tipu je baročen ~~portal~~ prostor, ki je morda nastal še v 17. stol. Portal je baročen. Prezberij 5/8 zaključen ter brez talnega zidca. Znotraj je podolžna ladja banjasto obokana ter ima na svodu ~~stl~~ štukiran okvir in profiliran venčni zidec. Slavolok je polkrožen.

Prezberij je obokan s sosvodnicami, med katerimi so negativno uglobljene oprege. Nad ladjo ~~jne~~ je dvignjen za 2 stopnici.

Na W steni lunetno in S steni pravokotno okno.

Ostankov opreme ni.

Zapiski topografske komisije, rkp. 1948.

Zvonik poleg prezbitერიja na juž. strani prav čeden. Cerkev na novo ornamentalno poslikana - Božič. Prezbitერიj krezugratgewolbe.

Ladja 5 polj, štihkape, zrcalne ploče v okvirju, notri slika M. vnebohodca.

Slabo surovo posnemanje Tiziana, nove kompozicije. Podpis na levi spodaj L. Čeferin Pinx 1848.

Gl. oltar, marmor, lepa intarzirana menza, 2 lepi na str. portalih, ki vodi jo za oltar figuri, beli, sv. Frančišek in sv. Florijan.

Tabernakelj zelo bogat raznobarven. Angel na vrhu oltarja drži napis 1700.

Sev. str. oltar ima letn. 1757, raznobarven marmor, na menzi križ v bogati kar-
tuši. Slika M. božje, moderna. Skor. doslovno tako juž. stran oltar, v njem slika
enega izmed Šubičev: Kronanje Marije. Na sredi na par mestih nekoliko poškodo-
vano, sicer dobro ohranjeno.

Slika v vel. ol. tarju sv. Jurij na konju. Podpis na desni spodaj Math. Langus
pinxit 1848.

Na juž. str. oltarju kovinski križ, katerega podstavek je poznogotski. V nišah
so 3 figurice na konzolah, sv. Peter, M. Božja z detetom, sv. Pavel. Iz 1. pol. 16. st.
Prižnica: baldahin lesen, balustrada kamen raznobarven, lepa iz sred. 18. stol.

Gl. portal iz kamna, perlstab, gesprenster giebel v sredi ein zapfen Konsol en
spremljajo giebel in gesims na *Tiersturz* (ornatna predlaga) letn. 1696.

Giborij iz konca 18.stol.; nekoliko popravljen.

Urbarji od 1734 (sv. Anton)

Krstne knjige 1740

Poročne knjige 1820

Mrliške knjige 1836

Kronika

Zunanjščina: Fasada ima resen portal z razbitim usločenim čebom z letnico 1696 (ali 1646?) → 1686 Zgoraj lunetno okno, v slemenu okrogla lina. Podstrešni venec je trebušast, baročen. Sev.stena ladje ima dve lunetni okni visoko zgoraj. Zakristija baročna na sev.strani prezb. Zgornji 2 okni novi, spodnji baročni.

Prezbiterij ravno zaključen, zadaj brez oken, le eno visoko šilasto, novo v južni steni.

stolp na južni strani prezb. Spodaj četverokot; line biforne s stebričem na sredi; pod njimi venčni zidec karnisnega profila. Vrh stolpa oktagon z okroglimi linami, pod oktagonovo streho (čebulasta, pločevina) in četverokotno konzole.

Južna stena ladje ima 2 lunetni okni in baročen portal. Kamnitne stopnice v stolp vodijo ob južni steni ladje. Vsa cerkev ometana.

Znotraj:

Ladja podolžna, pravokotna z zrcalnim svodom s sosvodnicami, ki slone na močnem venčnem zidcu; tega opirajo na vsaki strani po 4 pilastri. Freska Marijinega vnebovzeta v okviru na svodu levo spodaj podpisana F. Čeferin 1848. V lunetah: Ciril in Metod z Velehradom; Anton pušč.; Martin z beračem; Peter, rešen iz ječe - te freske niso Čeferinove ampak mlajše in zelo primitivne (Dejak?) Na koru še: Prilika o hudobnem sejalcu, kralj David, Cecilija pri orgljah, sv. Izidor - ista roka.

Prezbiterij kvadraten in križno obokan, z venčnim zidcem in polpilastri, v kotih. Slavolok je polkrožen in gekröpft, venčni zidec služi kot kapiteli. Svod prezb. poslikan z verskimi simboli. Luneta na sev.steni - sv. Družina pri delu; na južni: pustite male k meni.

vel.oltar: na plošči, ki jo drži angelček vrh atike letnica 1700. V glavnem bel in črn marmor. Že z notranjima stebroma sega v prostor, druga dva stebra v isti ravnini; 4 stebri in 2 pilastra. Pozlačeni kompozitni kapiteli; lahno usločeno razbito čelo, vrh njega na vsaki strani po en angel. Atika v

glavnem ponovi osrednji motiv; na vrhu putto z letnico. Ob straneh obhodni loki - marmorna inkrustacija. (Ta se pojavlja tudi na samem oltarju). Vrh lokov kvalitetna bela kipa sv. Frančiška in sv. Florijana. Zelo lep je tabernakel iz l. 1729 (na vsaki strani R.-R.) iz raznobarvnega marmora s kipoma ss. Petra in Pavla v nišah ob straneh. Vratca flankira na vsaki strani po en stebler iz rdečega marmora. Baldahina ni, le kupolasta streha, okoli nje 4 putti. - Angela ob strani novo (tirolsko?) delo kot tudi relief sv. Jurija. V atiki ovalna slika M. kronanja - oca. 1700. Menza baročno ornamentirana.

Stranska oltarja sta istega dela. Evangelski ima na gredi pod atiko letnico 1757. Glavni del s 4 stebri posnema arhitekturo velikega oltarja, atika pa je obdana od baročnih volut z girlandami. Na vrhu atike in čela 4 putti.

Evang. oltar Marijin ~~1771/1772/1773~~ ima novodoben kip, v atiki ovalno platno-sliko sv. Ane - 2. pol. 18. stol.

Epist. oltar Srca Jezusovega: kip nov, v atiki ovalna platno olje, slika sv. Jožefa z Detetom - 2. pol. 18. stol. Obe sliki v atikah sta odlični deli. Slika sv. Jurija (pl. olje) na steni v prezbitteriju bila prej v vel. oltarju. Jurij na konju prebada zmaja, rdeč plašč mu vihra nazaj, desno v ozadju beži kraljična (menda figura, posneta po eni iz Raffaelovega Božara v BRUX Borgu) desno spodaj signatura: Langus pinx. 1848. Precej temnela.

Križev pot slikal (po predlogi) župnik Henrik Dejak. Svetli toni, dekorativno uspelo, anatomsko hude napake.

Omarica za sveta olja ima letnico 1786.

Baročna obhajilna miza iz belega in črnega marmora.

Kamnitna intarzirana prižnica - sreda ali 2. pol. 18. stol. Streha novejša.

Orgelska omara sreda 19. stol, psevdorenesančna.

Sv. Peter na spovednici - Alojzij Repič.

Slika roženvenske Marije nad stranskim vhodom - ca. 1900 (Schlegl).

Kor opirata 2 slopa. Nad tema 3 loki; spodaj obokan.

Baročna kropilna kamna. - Klopi moderne.

Krstni kamen - 17. stol. Omara klasicistična. Na vrhu kipa Jezusovega krsta.

4 stekleni lestenci - 18. stol. 2 rokokojski ampuli. Empir svečniki.

2 svečnika 1. pol. 18. stol.

Prezbiter j za 2 stopnici dvignjen. Tlak šamot.

Župna cerkev sv. Jurija stoji sredi vasi, na vseh straneh obdana s hišami.

Leta 1848 predelana; zvišali so jo in razširili. Krita je s korci.
Prezbiterij d=6,5; š= 5,16 m. Okno v prezb. iz 1.1866.

Ladja dolga 20,3, š= 8,66 m.

Orgle nove in kor povečan 1899.

Spodaj je kamnit tlak, sedanji je iz leta 1904.

Kipa Marije in Srca J. iz 1.1904. in 1903 izdelala firma Ferd. Stufleser v Grödnju)

Klopi orehove iz 1904 po načrtu Ivana Šubica. 1902 popravljena spovednica, ki je sicer iz časa ca 1800 ali malo kasneje. Božji grob: H. nekaj 1880.

Križev pot Dejakov, okviri Josip Kosmač.

Misijski križ iz 1895, narejen v Idriji.

cevc, Zap.XI.str.11-16, 14.7.48

Cerkev je bila razširjena in popravljena 1.1848.

Zg. Danica, 1.1848, str. 200.

str. 505 fotografija kraja in okolice.

Cerke ima na čelu letnico 1696. Ne ve se ali je stala cerkev tu že prej

Don in svet, 1.1896, str. 508.

Arhivalije in literatura : Urbarkji s Fužinske cerkve od 1. 1737.

Krstne knjige od 1740. ; Poročne knjige od 1820. Mrliške knjige od 1836.

Zgodovina : Cerkev je nastala ob koncu 17. stol. Verjetno se na to nanaša letnica na portalu 1696. L. 1848 pa so jo povišali in razširili. 1866 so napravili okno v prezbiteriju.

Lega : Cerkev stoji sredi vasi ter je na vseh straneh obdana s hišami.

Stilistična označba : Baročna podolžna stavba z prezbitერიem, ki je do svoj ravni zaključek vernetno šele l. 1848 ter stolpom oglejskega tipa, na južni strani, ki pa ima že severno baročno kapo.

Opis : Fasada je gladka z lunetnim oknom nad portalom in okroglo lino v čelu. Portal ima razbito usločeno čelo in letnico 1696. Okrašen je z lesoreznim nizom.

N stena ladje ima zgoraj 2 lunetni okni, prav tako S stena, ki ima poleg tega še baročni portal.

Prezbiterij je ravno zaključen ter ima le v S steni 1 visoko šilasto okno. Podstrešni zidec je trebušastega profila.

Stolp je priidan na S strani prezbiterja ter za je spodaj 4-kotne osnove, pod bifornimi linami je profiliran venčni zidec. Nad konzolnim pristreškom je oktogonalni nastavek z oktogonalnimi okroglimi linami, ki je prekrit s pločevinasto čebulasto streho, ki je enako kot ostršek pod oktogonom nosi niz konzol. Dohod v stolp je po 14 stopnicah ob S steni ladje.

Cerkev je dmetana, okoli nje poteka šibek talni zidec.

Notranjščina : Podolžna prav okotna ladja ima raven zrcalni strop s sosvodnicami, ki slone na močnem venčnem zidcu, katerega opirajo na vsaki strani po 4 pilastri.

Kor sloni na 2 pilastrih in 2 slopih. L. 1899 je bil povečan.

Na svodu ladje je freska Marijinega Vnebovzetja. Levo s odaj pod is: F. Čeferin pinx 1848 P.

Lunete pod sosvodnicami izpolnjene s freskami iz konca 19. stol.

- 1) Sv. Ciril in Metod *z Velikim dom*
 - 2) Sv. Anton Padovanski
 - 3) Sv. Martin z beračem
 - 4) Rešitev sv. Petra iz ječe
- Na koru:
- 5) *milica* o hudobnem sejalcu
 - 6) Kralj David
 - 7) Sv. Cecilija
 - 8) Sv. I-idor

Primitivno, nekvalitetno delo ^{H.} (Dejak?)

Slavolok polkrižen z golšastim venčnim zidcem služi name tok apitelov.

Prezbiterij je kvadratično, križno obokan, venčni zidec nosijo polpilastru v oglih prezbiterija. Svod je poslikan z verskimi simboli. V luneti na Na strani: Sv. Družina pri delu, na S. Jezus med otroki. Prezbiterij je dvignjen nad ladjo za 2 stopnici.

Oprema : Vel. oltar je arhitektura 2 pilastrov in 4 naprej pomaknjenih stebrov s pozlačenimi kompozitnimi kapiteli. Razbito čelo je rahlo usločeno ter ima na vsaki strani po 1 ~~angelsko~~ angela. Atika je miniaturna ponovitev spodnjega dela ter ima na vrhu putta z letnico 1700. (bel in črn marmor).

Obhodni loki so iz inkrustiranega marmorja. Vrh njih sta kvaliteta kipa sv. Frančiška in sv. Florijana.

Tabernakel s kipoma sv. Petra in Pavla v nišah ob straneh in z vratci, ki jih na vsaki strani flankira po 1 steber iz rdečega marmorja, ima kupolasto streho s 4 putti. Datiran je : R 1729 R

Angela ob strani tabernakla in relief vx sv, Ju rija v oltarju - novo ti
sko delo.

V atiki ovalna slika Marijinega kronanja ca 1700.

Marija baročno ornamentirana.

Stranska oltarja sta delo iste roke. Glavni del nastavka,^s 4 nastavki
posnema arhitektura vel. oltarja. Atiko pa obdajajo baročn^ex volute z
girlandami. Na vrhu so 4 putti. Datirana sta z letnico na gredi evang.
stranskega oltarja 1767.

Evang. stranski oltar Matere božje : Kip Marije, naročen 1904 pri
Stufleserju v Grödn^u. V atiki ovalna slika sv. Ane 2. pol. 18. stol.

Epistelski oltar ima kip Srca Jezusovega - Gröden 1903. V atiki ovalna
slika sv. Jožefa z Detetom iz 2. pol. 19. stol.

Omarica za sveta olja v prezbiteriju ima letnico 1786.

Baročna obhajilna miza iz črno bčlega marmorja.

Kamnita intarzirana iz srede ali 2. pol. 18. stol.

~~novejša.~~

Krstni kamen baročen (17. stol.?) s klasicistično omaro, na vrhu Janez
Krstnik.

V prezbiteriju visi stara slika sv. Jurija iz vel. oltarja. Sv. Jurij na
konju z R^afaelskimi reminiscencami. Desno spodaj : Langus pinx 1848.

Križev pot slikal Henrik Dejak po predlogi, okvirje izdelal Josip Kosmač.

Spovednica iz 1. pol. 19. stol. , 1902 popravljena, relief sv. Petra delo Alojzija Repiča.

Slika Roženvenške Marije nad stranskim vhodom , po Šleglu ca 1900.

Misijonski križ narejen v Idriji 1895. 1.

Klopi po načrtu Ivana Šubica, nove 1904.

4 stekleni lestenci iz 18. stol.

2 rokoko ampuli.

Empor svečniki.

Na vel. oltarju 2 svečnika iz 1. pol. 18. stol.

Večna luč konec 18. stol.

Božji gorb slikal Dejak 1880.

Orgelna omara 1899.

Šamotni tlak ~~xx~~ nov 1904 - pod njim je kamenit tlak.

Mere : Ladja 2.30x 8.60

Zapiski topografske komisije, rkp. 1948.

Omemba popravila starih orgel. - Mgr. Mihael Arko. Koledar Goriške Mohorj družbe za navadno leto 1939, str. 54-55.